

Serbskej wědomstnicy na kongresu w Moskwyje přednošowałoj

Rěče trjebaja wysoku kwalitu

Na njedawnym wšosłowjanskim kongresu w Moskowskej University Lomonossowa běštej tež wědomstnicy Budyskeho Serbskeho instituta dr. Jana Šoćina a dr. Anja Pohončowa so wobdželi. Milenka Rječyna je so z nimaj rozmołwjała.

Wo čim je 500 wědomstnikow z 29 krajow cyłego swěta wuradźowalo?

Dr. J. Šoćina: Zakład wuradźowanjow běchu aktualne problemy słowjanskich rěčow a kulturow a jich šansy a perspektivy. Hladajo na globalizaciju swěta je to wažna problematika, kotruž we wšelakich sekcijach na bazy swójskich přednoškow a diskusijow rozložowachmy. Hižo do konferency běchu organizatoroj wudali zběrnik wšitkich přednoškow w zjatej formje, štož bě dobry zakład do diskusije.

Z čim stej so serbskej wědomstnicy w swojmej přednoškomaj zaběraloj?

Dr. Anja Pohončowa: Zaběrach so we wobtuku sekcije Leksikologija a leksikografija słowjanskich rěčow z přiběracym wužiwanjom mjezynarodnych słowow w hornjoserbskej spisownej rěči. Zajimawe je, zo so jenož jednotliwe słowa njepřewozmu, ale je tež jako wuchadžišćo za dalše wotwodženki wužiwaja (na

příklad kompjurowe). Nimo toho šěri so wosebity typ zestajenkow kaž joggingwoblek.

Dr. J. Šoćina: Mój přednošk wotmě so w sekciji Wuknjnje a wuwučowanje słowjanskich rěčow w njesłowjanskim konteksće. Referowach wo přiswojenju serbsčiny a němčiny w pěstowarnjach Hornjeje a Delnjeje Łužicy, wo wuknjnju a wuwučowanju serbsčiny na šulach a wo wukubłanju wučerjow na uniwersiće w Lipsku. W diskusiji zajimowachu so mjezynarodni wědomstnicy přede wšěm za institucionelne spěchowanje serbskeje rěče a za integrowanje modernych medijow do šulskeje wučby.

Što so za tutej temje zajimowaše?

Dr. J. Šoćina: Džěło w 13 wšelakich sekcijach bě jara mnohostronske. Škoda, zo njeje móžno, w běhu třoch dnjow, dołhož konferenca traješe, wšitke přednoški slyšeć. Na swojim přednošku móžach na przykład fachowcow z Mongolskeje, Irana,

z Makedonskeje, Španiskeje a Slovakiskeje witać. Mjez wobdžělnikami běštaj tež něhdýšej wobdžělnikaj našeho Budyskeho ferialneho kursa serbskeje rěče. Wobaj podawataj we wobtuku aspiranturow tež rěčnu wučbu, a tak smědžachmoj studentam bohemistiki we wobtuku seminaru Serbow a serbsku rěč předstajić.

Dr. Anja Pohončowa: Mój přednošk slyšachu hlownje zastupjerjo ze słowjanskich krajow, mjez nimi bě znaty znajer Serbow prof. Skorwid, kotryž w Moskwyje serbsčinu podawa a informacije wo našej rěči a kulturje šěri. Za wobdžělnikow bě wšak zajimawe, tójšto wo aktualnych problemach serbsčiny jako mjeńšinoweje rěče zhonić, a to w serbskej rěči.

Kotre podobnosće wuwića, hladajo na wuwijanje słowjanskich rěčow, sće w rozmołwje ze zastupjerjemi druhich krajow zwěšćita?

Dr. A. Pohončowa: Runje wote mnje přepytowany zjaw, kotryž mjenuja rěčespytnicy tendencu k internacionalizaciji, wobkedžubujemy tež w druhich słowjanskich rěčach. Wšitke słowjanske rěče steja pod permanentnym wliwom jendželšiny, kotryž so wuskutkuje na jich strukturu. Fachowcy pokazowachu, zoso husto w nowych medijach přemało na rěčnu kulturu džiwa. Widžimy tuž sylne paralele we wuwicu słowjanskich rěčow

kaž tež podobne problemy, z kotrymiž so fachowcy rozestajaja. Přiwšěm wujewi so jasne stejšćo: rěčna kultura trjeba tež w přichodze wysoku kwalitu.

Kak daleko bě Wam móžno na wosebite serbske problemy skedźbnić?

Dr. J. Šoćina: Sym w swojim přinošku wujasniła, zo wotwisuje wuspěch modeloweho projekta Witaj wot konsekwentneho dalewjeđenja na serbsko-němskich šulach, kotrež wuwučuja po koncepciji „2plus“. Njedosaha, zo so wuwučowanje serbsčiny na rěčnu wučbu zredukuje, wažne je integrowanje rěče do wěcneje resp. do fachoweje wučby a do dalších, tež zwonkašulskich kontekstow. Dale sym předstajila metodisko-didaktiski změny we wukubłanju wučerjow, wšako maja so studenća wučerstwa na situaciju na šulach přihotować. Tež dalekubłanje wučerjow so we wobtuku diskusije tematizowaše.

Dr. A. Pohončowa: Mějachmoj na dnju wotjězda dopoždnja składnosć, na Ruskej hospodarskej uniwersiće (RGGU) studentam bohemistiki a germanistiki wo Serbach a jich aktualnym položenju rozprawjeć. Prof. Skorwid, kotryž tam přidatnje čěšćinu podawa, bě naju wo to prosył a smój to rady činiłoj. Z wida wulkeho ruskeho naroda je wšak tróšku njezwučene, so z małyimi kulturami a mjeńšinowymi rěčemi zaběrać.

Dr. Jana Šoćina, Moskowski slawist prof. dr. Sergej Skorwid a dr. Anja Pohončowa (wotlěwa) před Moskowskej University Lomonossowa. Wědomstnicy Budyskeho Serbskeho instituta běštej w ruskej stolicy na lětušim wšosłowjanskim kongresu wo serbskich temach přednošowałoj. Foto: priwatne